

Abstrakt. V této práci předkládáme kvantitativní analýzu jmenných frází (NPs) determinovaných neurčitým zájmenem *nějaký*. Analyzovaný materiál je beletristického charakteru z let 1999–2019 z korpusu SYN2020. Celkem bylo analyzováno 500 výskytů indefinita. Pro anotaci jsme užili navrženou teorii „licencorů“ – výrazů, na nichž je indefinitum referenčně závislé. Konceptuálně se řídíme teorií závislých indefinit (Farkas 1997).

Cílem práce je dle licencí kategorizovat dané výskyty. Poměr explicitně vyjádřených licencí ku implicitním je přibližně 2:1 (339:152), a tedy je více výskytů, kde má užití *nějaký* explicitně vyjádřený licencor. Při anotaci jsme postupovali od určování základních gramatických kategorií (číslo, pád apod.) až po typ specificity – dosahovou a epistémickou, proživatele epistémické specificity a finálního určení typu licence. Zásadní roli pro licence hraje pragmatika, přičemž rozlišujeme tři její mody: ignoranci, indiferenci a irelevanci. Jako poslední podtyp pragmatiky navrhujeme I3 pro případy, kdy nelze jednoznačně rozhodnout mezi předchozími třemi nebo kdy lze takový příklad interpretovat na základě všech tří.

Mezi navržené licence patří EPIST – epistémická modalita, ROOT – na základě tzv. root modality (okolnostní), FUT – na základě slovesa s futurálním významem, COMP – pro srovnávací kontexty, HAB a ITER – pro kontexty pravidelného a nepravidelného opakování a DISTR – pro distributivní kontexty. Nejvyšší podíl na výskytech mají licence EPIST, ROOT a FUT; EPIST s celkovými 155 výskyty a ROOT s FUT se 122 výskyty. Pro EPIST licenci je typická pragmatika ignorance, která zde převažuje (131), pro licence ROOT a FUT zase pragmatika indiference (76). Implicitní licence jsme určili na základě zmíněných pragmatických inferencí.

Klíčová slova: *nějaký*, reference, referenční sémantika, pragmatika, sémantika, determinace, indefinitum, neurčité zájmeno, determinátor